

6

Stemmingen moties Begroting Veiligheid en Justitie

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2015 (34000-VI)**,

te weten:

- de motie-Franken c.s. over bezuinigingen op de gefinancierde rechtsbijstand (34000-VI, letter M);
- de motie-Reynaers c.s. over uitreizende en terugkerende jihadgangers (34000-VI, letter N);
- de motie-Scholten c.s. over onderzoek naar oorzaken van oplopen kosten gesubsidieerde rechtsbijstand (34000-VI, letter O);
- de motie-Strik c.s. over het in samenhang voorleggen van bezuinigingsmaatregelen en wijzigingsvoorstellen op de gesubsidieerde rechtsbijstand aan het parlement (34000-VI, letter P).

(Zie vergadering van 13 januari 2015.)

De voorzitter:

Ik heet de minister en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van harte welkom in de Eerste Kamer. De minister van Onderwijs heb ik vanochtend al welkom geheten. Hebben alle leden de presentielijst getekend? Ik constateer dat dit het geval is.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Schrijver** (PvdA):

Voorzitter. Ik wil namens mijn fractie enkele woorden spreken ter verklaring van onze tegenstem op de motie-Franken c.s. met letter M. Wij hebben sympathie voor het doel van de motie, namelijk het zo goed mogelijk in stand houden van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Wij zijn echter van mening dat we de nadere voorstellen van de regering over het beteugelen van de sterk oplopende kosten op dit terrein behoren af te wachten. De motie-Franken c.s. wil een gat van 85 miljoen in de voorgestelde begroting van V en J slaan, zonder dat de indieners een overtuigend begin hebben weten te maken met een antwoord op de vraag hoe dat gefinancierd moet worden. Dat is de reden waarom wij zullen tegenstemmen. Wij steunen wel de motie-Scholten c.s. met letter O, die oproept tot een onderzoek naar de redenen van deze sterke kostenstijging.

Zal ik meteen een andere motie meenemen?

De voorzitter:

U kunt alle vier de moties behandelen.

De heer **Schrijver** (PvdA):

Dan wil ik een paar woorden zeggen over de motie-Reynaers c.s. met letter N. In deze motie wordt gesteld dat de islam de oorlog heeft verklaard aan Nederland. Nog afgezien van het feit dat oorlog een specifiek rechtsbegrip is dat wij in dit huis alleen in gepaste zin zouden moeten gebruiken, staan wij als Partij van de Arbeid voor een samenleving waarin respect bestaat voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging. Wij hebben geen enkele sympathie voor moties die de islam beschimpen, deuren dichtgooien, ouders alleen laten staan en onverdraagzaamheid prediken. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter:

Dank u wel. U hebt niets te vertellen over de motie van het lid Strik, begrijp ik?

De heer **Schrijver** (PvdA):

Die leek ons overbodig en is wat rommelig geformuleerd. Wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter:

Dank u. Ik begrijp dat de heer Kuiper ook een stemverklaring wil afleggen. U kunt alle vier de moties tegelijk bespreken.

De heer **Kuiper** (ChristenUnie):

Voorzitter. De ChristenUnie-fractie zal de motie-Franken c.s. na rijp beraad steunen. Wij vinden de gefinancierde rechtsbijstand belangrijk. Ook het rechtsstatelijk argument vinden wij belangrijk. Dat weegt voor ons zwaarder dan het grote gat dat in de begroting wordt geschoten: first things first. Wij vinden dit het steunen waard.

De motie-Reynaers c.s. zullen wij niet steunen. Ik sluit mij aan bij de verklaring die de Partij van de Arbeid zojuist heeft gegeven.

Wij steunen de motie-Scholten c.s. Het lid Strik vraagt ook om een onderzoek, maar omdat wij de motie-Scholten c.s. al steunen, zullen wij de motie-Strik c.s. niet steunen.

De heer **Reynaers** (PVV):

Voorzitter. Van mij krijgt u alleen een stemverklaring over de motie-Franken c.s. De PVV-fractie heeft zich in dit huis bij herhaling kritisch uitgelaten over de voorgenomen bezuinigingen op de gefinancierde rechtsbijstand. Deze bezuinigingen tasten de rechtsstaat op een vitaal onderdeel aan. Mijn fractie zal de motie-Franken c.s. dan ook steunen, waarbij ik aantekenen dat wij van de regering verwachten dat dekking wordt gevonden binnen de begroting van V en J. Bij wijze van voorschot daarop doet de PVV-fractie de regering de suggestie om een einde te maken aan de nog steeds bestaande praktijk van het stapelen van procedures in asielzaken.

Mevrouw **Scholten** (D66):

Voorzitter. Het is best spannend dat ik hier weer sta.

De voorzitter:

De Griffier en de Kamerbode zitten klaar voor het geval er iets misgaat.

Mevrouw Scholten (D66):

Dank u. Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om mijn excuses aan te bieden aan eenieder die ik vorige week zo verschrikkelijk heb laten schrikken toen ik onwel werd. Ik ben ontzettend dankbaar voor de steun die ik van velen heb ondervonden na afloop. De aandacht en betrokkenheid heb ik als heel bijzonder ervaren.

(Geroffel op de bankjes)

Mevrouw Scholten (D66):

Namens mijn fractie heb ik in het debat van vorige week onze ernstige bezwaren geuit tegen de beoogde bezuinigingen. Wij zullen deze bezwaren opnieuw en specifiek aan de orde stellen bij de behandeling van de betreffende wetsvoorstellen. Dat geldt natuurlijk ook voor het wetsvoorstel inzake de verhoging van de griffierechten. Met die aantekening zullen wij de begroting van Veiligheid en Justitie steunen. Wij steunen ook de motie-Franken c.s., waarin alvast wordt aangedrongen op een alternatief bezuinigingsplan. De D66-fractie in de Tweede Kamer heeft de minister daarvoor voldoende ideeën gegeven in haar tegenbegroting.

Wij zijn tevreden met de woorden van de staatssecretaris over onze motie. Ik zou het erg fijn vinden als deze wordt aangenomen, want dan weten we tenminste de cijfers en de redenen van de kostenstijgingen.

De motie-Strik c.s. vinden wij in het licht van dit alles ook overbodig. Wij vinden die motie niet rommelig, maar overbodig.

Wat de motie-Reynaers c.s. betreft wil ik mij graag aansluiten bij het betoog van collega Schrijver. Die motie past ook niet in het beeld dat mijn fractie en mijn partij plegen uit te dragen over dit onderwerp.

Mevrouw Duthler (VVD):

Voorzitter, betreft dit alleen een stemverklaring over de moties of gaat het ook meteen over de begroting? Mevrouw Scholten hoorde ik namelijk ook ...

De voorzitter:

Mevrouw Scholten had het ook over het wetsvoorstel inzake de begroting zelf, maar het ging in principe alleen maar over de vier moties.

Mevrouw Duthler (VVD):

Dan houd ik het nu bij de moties.

Voorzitter. Mijn fractie steunt niet de motie-Franken c.s. Mijn fractie is voor het zoeken naar alternatieve vormen van procesfinanciering. Dat betekent echter niet per definitie dat de alternatieve vorm van procesfinanciering overheidsfinanciering moet zijn en dat betekent niet dat de voorgeno-

men bezuinigingen achterwege kunnen blijven. Om deze reden steunt mijn fractie ook niet de motie-Strik c.s.

In relatie tot beide moties heeft mijn fractie er behoefte aan om ook iets te zeggen over de motie-Scholten c.s. Nu de kosten van de gefinancierde rechtsbijstand in tien jaar tijd met ongeveer 185 miljoen euro zijn gestegen, wenst ook mijn fractie inzicht te hebben in de oorzaken van deze stijging en steunt zij een onderzoek daarnaar. Mijn fractie zal dan ook de motie-Scholten c.s. steunen.

Om dezelfde redenen als de PvdA-fractie reeds heeft aangegeven, zal mijn fractie de motie-Reynaers c.s. niet steunen.

De voorzitter:

Aangezien niemand meer het woord hierover verlangt, gaan we over tot de stemmingen over de moties. Ik stel voor, te stemmen bij zitten en opstaan.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Franken c.s. (34000-VI, letter M).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, het CDA, de ChristenUnie, GroenLinks, de SP, D66, de PvdD en de OSF voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA en de SGP ertegen, zodat zij is aangenomen.

De fractie van 50PLUS is afwezig.

Mevrouw Strik (GroenLinks):

Ik zou graag de motie met letter P willen intrekken, aangezien deze nu overbodig is geworden.

De voorzitter:

Aangezien de motie-Strik c.s. (34000-VI, letter P) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

In stemming komt de motie-Reynaers c.s. (34000-VI, letter N).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, GroenLinks, de SP, D66, de PvdD en de OSF ertegen, zodat zij is verworpen.

De fractie van 50PLUS is afwezig.

In stemming komt de motie-Scholten c.s. (34000-VI, letter O).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, het CDA, de ChristenUnie, de SGP,

GroenLinks, de SP, D66, de PvdD en de OSF voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

De fractie van 50PLUS is afwezig.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks):
Ik zou graag in de gelegenheid worden gesteld om een vraag aan de staatssecretaris te stellen over de uitvoering van de motie-Franken c.s.

De voorzitter:
Strikt genomen is dat een derde termijn, maar ik sta het toe als u het heel kort formuleert.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks):
Graag zou ik van de staatssecretaris willen weten of hij van plan is om deze motie uit te voeren.

De voorzitter:
Mevrouw Strik, u kunt gaan zitten, want u krijgt geen tweede gelegenheid van mij.

Staatssecretaris **Teeven:**
Voorzitter. We zullen de motie mee terugnemen en gaan bespreken. Vervolgens zullen we uw Kamer berichten.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks):
Voorzitter ...

De voorzitter:
Nee, mevrouw Strik, anders zijn we met een derde termijn bezig.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks):
Voorzitter. Ik wil graag een ordevoorstel doen.

De voorzitter:
Ga uw gang.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks):
Omdat het voor onze fractie van belang is te weten of deze motie onverkort wordt uitgevoerd of niet, zouden wij de Kamer graag willen verzoeken om uitstel van de stemming over het wetsvoorstel. Afhankelijk van wanneer de staatssecretaris met zijn antwoord komt, zou de stemming vanavond kunnen plaatsvinden of eventueel volgende week dinsdag.

De heer **Schrijver** (PvdA):
Mag ik daar namens de Partij van de Arbeid een korte reactie op geven? Mevrouw Strik heeft beide bewindspersonen vorige week heel duidelijk kunnen horen zeggen dat de begroting niet in beton gegoten is en dat aanpassingen

in het licht van nieuwe feiten aangebracht kunnen worden. De bewindspersonen hebben toegezegd dat ze, in het onverhoopte geval dat wetsvoorstellen over griffierechten of kortingen op de sociale rechtsbijstand niet worden aangenomen, uiteraard de begroting zullen aanpassen. Laat niet het misverstand ontstaan dat we hier over de begroting voor 2016 spreken. We spreken nu heel laat, januari 2015, over de begroting voor 2015.

Mevrouw **Duthler** (VVD):
Ook mijn fractie is tegen verder uitstel van de stemming over de begroting. De minister heeft vorige week expliciet aangegeven dat deze Kamer de minister een machtiging geeft om het totaal der uitgaven te doen en dat tussen die begrotingsposten eventueel nog geschoven kan worden. Het is al 20 januari 2015. Het kan niet langer zo zijn dat wij het ministerie van Veiligheid en Justitie verder laten werken zonder een begroting. Mijn fractie is dus tegen uitstel van de stemming.

De heer **Franken** (CDA):
Wij steunen het voorstel van mevrouw Strik. Ik denk dat het heel belangrijk is om te weten of er inderdaad gevolg wordt gegeven aan de motie die de Kamer zojuist heeft aangenomen. Het gaat ook om de manier waarop dat gebeurt. Als dat in de lucht blijft hangen, dan heeft dat gevolgen voor de stemming over het begrotingsvoorstel zelf.

Mevrouw **Scholten** (D66):
Mijn fractie gaat ervan uit dat de minister en de staatssecretaris een aangenomen motie goed zullen bestuderen en daarop een antwoord zullen weten. Daarin vinden wij geen reden om de stemming over de begroting uit te stellen.

De heer **Ruers** (SP):
Wij gaan ervan uit dat de regering, de minister en de staatssecretaris, de motie gewoon zullen uitvoeren.

De heer **Reynaers** (PVV):
Ook mijn fractie gaat ervan uit dat een aangenomen motie uit de Eerste Kamer gewoon wordt uitgevoerd. Wat ons betreft kan de stemming over de begroting dan ook gewoon plaatsvinden. Het lijkt ons vanzelfsprekend dat, in tijden dat Nederland onder vuur ligt en we met terroristische dreiging te maken hebben, V en J wel gewoon back to business kan.

De heer **Kuiper** (ChristenUnie):
Onze fractie is voorstander van stemmingen nu over de begroting van V en J.

De voorzitter:
Ik constateer dat er een ruime meerderheid in de Kamer is die ervoor pleit om de stemming nu door te laten gaan. We gaan nu dus hoofdelijk stemmen over het wetsvoorstel.